

MISTanbul

“BRIC” terimi Goldman Sachs ekonomisti Jim O’Neill ilk kez kullandığından bu yana iş hayatının ve gelecek ile öngörülerin önemli bir unsuru haline geldi. O’Neill terimi ilk kez 2001 yılında, “Building Better Global Economic BRICs” raporunda kullanmıştı. Zaman içinde Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin makro ekonomik analizlerde ve fütüristik senaryolarda özenle incelenen ve sürekli gündemde kalan bir gruba dönüştü. Çin’in geçtiğimiz yıl içinde Güney Afrika’yı gruba dahil etmesi ile terimin “BRICS” olarak genişlemesi olasılığı gündeme geldi. Fakat asıl heyecanı ünlü ekonomistin tam on yıl sonra yeni bir kavramdan söz etmesi yarattı: “MIST”.

O’Neill MIST ülkeleri olarak tanımladığı Meksika, Endonezya, Güney Kore ve Türkiye’yi birkaç ortak kriterde birleştirdi: Kalabalık bir nüfusa ve büyük bir pazara sahip olmak, G20 ülkeleri arasında yer almak, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla’nın yüzde 1’inden fazlasıyla dünya ekonomisine katkı sağlamak. Böylece, 2050 yılında dünyanın en önemli dört ekonomisi olacağı düşünülen Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin’den sonra, içinde Türkiye’nin de bulunduğu dördü yeni umut kaynağı haline geldi.

Türkiye’nin MIST ülkesi olmasının etkileri, gelişmenin gazetelerde kapladığı küçük yerin çok daha ötesine geçecek, şüphesiz. Toplumsal bilince yeni giren her kavram gibi MIST de düşüncelerin akış yönünü, karşılaştırmaların referans noktalarını etkileyecek. Bugüne kadar Avrupa-Asya veya Avrupa-Arap yarımadası eksenleri üzerindeki noktalara konumlandırılan Türkiye, MIST kavramı ile birlikte dünyanın dört bir yanına yayılan referans noktalarına sahip olacak. Bir uçta Meksika, diğer uçta Güney Kore ve Endonezya... Coğrafyadan kopan, aslında fiziksel yakınlıktan tamamen bağımsızlaşan bir skalada Türkiye’nin zihinlerde yerleşeceği noktayı takip etmek ilginç olacak. Diğer bir etki yeni yatırım fırsatlarının doğacak olması... Aynen BRIC grubunda olduğu gibi, etrafında pozitif bir algı ile yaratılan MIST grubunu oluşturan ülkelerin daha fazla uluslararası yatırım çekmesi bekleniyor. Söz konusu ülkelerin gelecekteki başarısında bugün sahip olunan umut rol oynayacak. Kehanet kendi kendini doğrulayacak.

Bir diğer etki ise turizmde görülebilir. Türkiye 2023 yılına kadar yıllık turist trafiğini 63 milyona çıkarmayı hedefliyor. Cumhuriyetin 100. yılına uzanan bu hedef ülkeyi dünyadaki en çekici beş turizm noktasının arasına yerleştirecek. MIST Türkiye hakkındaki farkındalığı yükselteceği için bu hedefe hizmet edecek. Ve tabii turizm başkenti İstanbul fırsattan önemli bir pay alacak. Bu da Avrupa Kültür Başkenti olarak geçirilen bir yılın ardından yeni bir fırsat anlamına geliyor.

Fırsat aynı zamanda bir ihtiyacı da beraberinde getiriyor: İstanbul şehrinin net bir kalkınma ve şehirleşme planına sahip olması. Marmaray hattının verdiği zarar nedeniyle İstanbul’daki tarihi varlıkların UNESCO “Dünya Kültür Mirası” kapsamında çıkarılma olasılığı, şehrin çevresindeki ırmaklardan su çekmek gibi pragmatik önlemler ile çözülemeyecek su sıkıntısı, şehrin akciğeri olan Kuzey ormanlarını göz açıp kapayıncaya kadar ranta teslim edecek kanun tasarısı... Ve tabii durmak bilmeyen göç ile azalan güvenlik. İstanbul güzelleşmiyor. Karmaşayı, çevreye verilen zararı gelişimin doğal bir sonucu olarak görenler bu gerçeği hiç konuşmuyor. İstanbul gelecek on yılda yerleşikleri için hayat kalitesi daha düşük, yabancılar için daha az tercih edilen bir şehre dönüşebilir. O zaman nasıl bir gelişimden konuşulacak?